

LÜHIKOKKUVÕTE

Tapa linna keskkonnageoloogia ja selle valupunktid

Käesolev magistritöö keskendub Tapa linna keskkonnaseisundile ning selle parendamise võimalustele, mis suuresti hõlmab just endise Nõukogude Liidu vägede poolt põhjustatud reostust. See teema on väga aktuaalne, sest reostuse tagajärjed annavad tunda siiani.

Magistritöö eesmärgiks on anda ülevaade linna geoloogilisest ehitusest, keskkonnageoloogia hetkeseisundist, varasemate uuringute/puhastustööde tulemustest, tuua välja olulisemad valupunktid 2011. aastal läbiviidud küsitluse tulemustest ning viia läbi kordusseire ning uus elanikkonna küsitlus. Kordusseire viidi läbi petroolireostuse alal asuvates puuraukudes, kus mõõdeti veetaset ning petroolikihi olemasolul ka selle paksust. Töö hüpoteesiks oli tõestada, et vaba petroolikihi paksus puurkaevudes on võrreldes viimase ametliku seire (2007) tulemustega kahanenud ning veepinnal paikneva petroolikihi levila on vähenenud.

Autoripoolseks panuseks on järeelseire ja elanikkonna küsitluse läbiviimine, samuti kõigi eelnevate mõõtmistulemuste ning andmete koondamine ühtsesse koondtabelisse. Veelgi informatiivsemate tulemuste saamiseks tehti ka veeanalüüsid, millega püüti avastada puuraukude vees olevaid jälgelemente.

Antud magistritöö jaguneb kolmeks peatükiks, millest esimene annab üldistava ülevaate Tapa ja selle lähiümbruse geoloogiast, endisest sõjaväelennuväljast, veduri- ja vagunidepoost ning piirkonna jääkreostusest. Teine peatükk kirjeldab puhastus- ja likvideerimistöid, mis on olukorra parandamiseks tehtud ning elanikkonna suhtumist sellesse. Kolmas peatükk analüüsib järeelseire ja küsitluse käigus saadud tulemusi, võrdleb neid eelnevate andmetega ning pakub välja lahendusi olukorra leevendamiseks.

Kui Tapa veduri- ja vagunidepood hõlmav reostus on seni jäänud suurema tähelepanuta, siis praeguseks on sealgi käimas suuremahulised puhastustööd. Tapa lennuväljal on aga toimunud aastaid süstemaatilised puhastustööd. Vahemikus 1993-2007 vähenes vaba petroolikihi paksus 51-lt cm-lt 17,2 cm-ni ja levikuala vähenes 6 km²-lt 5,3 km²-ni. 2013. aasta järeelseire käigus selgus, et keskmine petroolikiht oli kahanenud 4,1 cm-ni. Samuti saab ka veepinnal paikneva petroolikihi levilat mõnevõrra vähendada.

Läbi viidud küsitluse tulemused näitasid, et jääkreostuse ja selle erinevate vormidega ollakse enamjaolt kursis ning osatakse nimetada ka nende allikaid. Kui mainida põhjaveereostust, siis esimesena süüdistatakse selles ikkagi vene sõjaväe hoolimatut käitumist. Üldiselt võib väita, et küsitluse tulemused olid positiivsed, inimesed on tarbitava veega rahul ja ka vald on läbi viinud ulatuslikke töid, et parandada elukvaliteeti Tapal ning selle ümbruses.